

Mecenas **Alicja Biernat** omówiła w swoim wystąpieniu kontrole Państwowej Inspekcji Pracy, w szczególności w odniesieniu do naruszeń przepisów o czasie pracy. Pierwsza część wykładu była przypomnieniem podstawowych pojęć związanych z czasem pracy. Alicja Biernat wytłumaczyła, co w praktyce oznacza pozostawanie w dyspozycji pracodawcy, oczekiwanie na pracę, gotowość do podjęcia pracy, obecność na terenie zakładu pracy. Celem było wskazanie uczestnikom, że czas pracy nie zawsze wiąże się z efektywnym wykonywaniem pracy.

Alicja Biernat przypomniała, że pracodawca narusza przepisy o czasie pracy, jeśli m.in.: przekracza maksymalne dopuszczalne normy czasu pracy, nie rekompensuje pracownikom pracy w godzinach nadliczbowych, nie ustala systemów, rozkładów czasu pracy, a także okresów rozliczeniowych, nie prowadzi ewidencji czasu pracy. Wyżej wymienione przykłady stanowią wykroczenia przeciwko prawom pracownika. Według eksperta, do najczęściej popełnianych przez pracodawców błędów należy przekonanie, że zgoda i chęć pracownika do permanentnej pracy w godzinach nadliczbowych niweluje ryzyko pracodawcy w tym zakresie i sankcje nakładane przez PIP. Kolejny błąd to brak właściwego nadzoru kadry kierowniczej nad osobami odpowiedzialnymi za planowanie i rozliczanie czasu pracy, np. menedżerami. Ci ostatni z kolei łamią przepisy o czasie pracy w sytuacji, gdy nie mają realnej kontroli nad podwładnymi, raportowaniem czasu pracy, dopuszczaniem podwładnych do pracy w nadgodzinach. Następnie ekspert poruszyła kwestie dotyczące możliwości optymalizacji czasu pracy w firmie.

Adwokat Alicja Biernat, Kancelaria EIR Legal - Employment & Industrial Relations | Legal

W drugiej części wykładu Alicja Biernat przedstawiła uczestnikom informacje na temat planów kontroli PIP na lata 2016-2018. Wspomniała też o planowanych zmianach ustawy o Państwowej Inspekcji Pracy, polegających na nałożeniu na PIP możliwości kontroli czy pracodawcy zapewniają i wypłacają minimalne stawki godzinowe ustalone dla umów zlecenia oraz umów o świadczenie usług. Kontrolą i nadzorem objęte ma zostać prowadzenie ewidencji liczby godzin pracy przepracowanych przez osoby zatrudnione na podstawie umów cywilnoprawnych. Negatywnie oceniła pomysł, aby w gestii inspektorów pracy było uprawnienie do klasyfikowania umowy cywilnoprawnej jako umowy o pracę.

Szczególną uwagę Alicja Biernat zwróciła na komunikat rzecznika PIP ze stycznia br., w którym oznajmiono, że zasadą będzie przeprowadzanie kontroli bez uprzedzenia, co ma zwiększyć ich skuteczność. Przypomniała, że nadal obowiązuje art. 79 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, który wymaga pisemnego zawiadomienia

przedsiębiorcy o zamiarze przeprowadzenia kontroli z siedmiodniowym uprzedzeniem. Tzw. kontrola nagła jest przewidziana w sytuacjach wyjątkowych. W tym miejscu prawnik omówiła specyficzny środek zaskarżenia działań inspektorów, jakim jest sprzeciw w sytuacji braku zawiadomienia o kontroli. Sprzeciw przysługuje przedsiębiorcy również w przypadku, gdy przykładowo: inspektor podjął kontrolę bez okazania legitymacji służbowej i upoważnienia, wykonuje kontrolę w czasie nieobecności kontrolowanego lub osoby przez niego upoważnionej, prowadzi równocześnie więcej niż jedną kontrolę u tego samego przedsiębiorcy lub przekroczył dopuszczalny czas trwania kontroli.

Prelegent omówiła także środki prawne stosowane przez inspektorów PIP oraz możliwości odwołania się od nich. Zwróciła uwagę, że możliwe jest pociągnięcie do odpowiedzialności przełożonego, osobę upoważnioną do organizowania pracy oraz prawidłowego planowania i rozliczania czasu pracy. Kary, jakie mogą być nałożone na przełożonego, to np. grzywna w wysokości od 1 000 do 30 000 zł, mandat w wysokości do 2 000 zł; (w przypadku recydywy - od 2 000 do 5 000 zł.). Wskazała, że złośliwe i uporczywe naruszanie przepisów może stanowić nawet przestępstwo przeciwko prawom pracownika zagrożone karą grzywny, ograniczenia wolności lub pozbawienia wolności do lat 2. Skutkiem jest wpis do rejestru skazanych (KRK), a może być także zakaz zajmowania stanowisk kierowniczych. Problematyka poruszana przez Alicję Biernat spotkała się z dużym zainteresowaniem uczestników, którzy zadawali pytania dotyczące tej tematyki.